

АНАЛИЗА БИЛАНСА

Додатак „Народном Благостању“

БРОЈ 19

БЕОГРАД, 7. МАЈ 1938.

ГОДИНА X

Садржај:

Anglo-čehoslovačka i praška kreditna banka, Prag
Хрватска банка д.д., Загреб
»Srbija« прво српско друштво за осигурање у Београду

ANGLO-ČEHOSLOVAČKA I PRAŠKA KREDITNA BANKA, PRAG

Predmet analize je bilans jednog od najvećih srednjoevropskih novčanih zavoda, u našoj zemlji dobro poznatog preko njegove filijale, koja je jedna od najvećih kreditnih ustanova u zemlji, sa predratnom tradicijom. Kreditna sposobnost i prema tome poslovanje filijale zavisi od ugleda i finansijske snage centrale. Stoga su za nas od naročitog interesa završni računi Anglo-čehoslovačke i praške kreditne banke.

U današnjoj konstrukciji banka postoji tek od 1929 god., kada su inicijativom čehoslovačke vlade fuzionisane tri velike čehoslovačke banke, naime, Anglo-čehoslovačka banka, Praška kreditna banka i Češka komercijalna banka. Najveći akcionar je Čehoslovačka država, (preko polovine sviju akcija). Veći posed osim nje imaju zadružna centrala »Kooperativa«, koja je pod uticajem svemoćne agrarne stranke, zatim Škodini zavodi, a manje pakete nemačka grupa, Schicht-Petschek-Liechtenstein i jedan anglo-amerikanski konzorcium. Ako se uzmu za merilo ukupna sredstva, banka je druga po veličini u Čehoslovačkoj. Ona dolazi odmah iza Živnostenske banke. Anglo-čehoslovačka i praška kreditna banka zainteresovana je i u industriji. U njenom koncernu se nalaze fabrike oružja, kao što je na pr. Križek, industrije šećera, porcelana, obuće, велосипеда itd. Ali se iz bilansa vidi da težište bančinog rada nije u nagomilavanju akcija industrijskih poduzeća. Ukupna učešća iznose nepromenjeno 73 mil. č. k., kroz poslednje četiri godine. Banka drži ono što ima, ali ne vrši nikakvu industrijsku ekspanziju, iako bi joj to porast sretstava omogućio. Ta poslovna politika primenjuje se i kod bančinih filijala na Balkanu, koje su zainteresovane prvenstveno u industriji šećera, hrane i pića i tekstila. Nesrazmerno veću pažnju obraća bančina uprava izgrađivanju bankarskog posla. U tome je najbolje pomažu 59 filijala u Čehoslovačkoj i 4 u inostranstvu: Londonu, Beogradu, Bukureštu i Sofiji.

Posle fuzije u 1929 g. Anglo-čehoslovačka i praška kreditna banka imala je 235 mil. č. k. glavnice i 143.29 mil. rezerve. U 1932 g. izvršena je sanacija. Glavnica je smanjena za 115 mil. na 120 mil. i rezerve za 125 mil. na 18 mil. U idućim godinama poslovi su se razvijali normalno. Banka je iz godine u godinu bivala finansijski jača, što se vidi iz donje tablice.

Раčун изравнанја

Aktiva	1934	1935	1936	1937
	u milionima čehoslov. kruna			
Blagajna i potr. po vid	238.96	290.88	280.46	287.92
Devize	6.39	16.96	17.53	16.73
Menice	145.26	138.53	145.54	223.24

Hartije od vrednosti	416.32	447.52	498.89	514.31
Učešća	73.00	73.00	73.00	73.00
Dužnici	1,947.65	1,959.71	2,013.17	2,116.49
Nepokretnosti	73.74	75.85	77.53	75.79
Prenosna aktiva	20.21	14.02	29.14	15.62
Razna aktiva	—	—	62.33	62.33

Pasiva

Glavnica	120.00	120.00	120.00	120.00
Rezerve	10.11	18.17	18.20	18.26
Penzioni fond	62.33	62.33	62.33	62.33
Ulozi na štednju	974.90	1,034.54	1,055.82	1,094.42
Poverioci	1,722.27	1,757.42	1,916.04	2,059.76
Prenosna pasiva	23.25	23.15	24.08	28.21
Čista dobit	0.66	0.87	1.13	2.47
Zbir bilansa	2,921.53	3,016.46	3,197.59	3,385.44

Na prvi pogled se vidi da su za bančino poslovanje od odsudnog značaja ulozi i kredit koji uživa kod drugih banaka, države i većih komitenata. Poverioci su porasli na 2,06 milijardi č. k. prema 1,92, 1,76 i 1,72. Ulozi, čiji najveći deo otpada na uloge na štednju, a samo mali na one po tekućim računima porasli su sa 1,06 milijardi na 1,09 milijardi č. k. Najveći ulagač je država, sa stalnim ulogom od 300 mil. Tuda sretstva prema prethodnoj godini pokazuju dakle porast za 182,3 mil. na 3,15 mil. č. k. Sopstvena sretstva su nepromenjena.

Blagajna i potraživanja po videnju porasla su za 7,5 mil. na 287,9 mil. Potraživanja po videnju se sastoje od čehoslovačkih državnih blagajničkih zapisa i potraživanja od banaka u zemlji. Potraživanja u slobodnim valutama nalaze se u poziciji dužnici. Ona iznose 139,6 mil. za 45,4 mil. više nego u prethodnoj godini. Devize pokazuju neznatan pad od 802.142 na 16,7 mil. Portfelj menica porastao je za 77,7 mil. na 223,2 mil. U prošloj godini je banka povećala svoj stok hartija od vrednosti za 15,4 mil. na 514,3 mil. din. Čehoslovačkih državnih hartija od vrednosti kupila je za 12,2 mil., druge papire koji se kotiraju na čehoslovačkim berzama za 7,1 mil. a onih kojima se ne trguje na berzi za 4,4 mil. Na kraju 1937 g., banka je imala u svom portfelju domaće hartije od vrednosti za 473,24 mil. č. k. Inostrane hartije od vrednosti smanjile su se za 8 mil. na 40,53 mil., kao posledica sprovođenja zakona o njihovoj obaveznoj ponudi čehoslovačkoj Narodnoj banci. Dužnici su porasli za 103,32 mil. na 2,1 milijarde. Jedan deo te pozicije kao što smo videli otpada na strane banke. U najvećoj meri, za 61,8 mil. na 1,9 milijarde su se povećali računi dužnika u unutrašnjosti, zbog oživljenja proizvodnje i proširenja poslovnog volumena. Nasuprot tome reporni kredit je opao za 3,9 mil. na 84,6 mil. usled nazadovanja berzanskog posla. Inventar je u celosti otpisan. Nepokretnosti su iskazane u bilansu sa 75,79 mil. prema 77,53 mil. č. k. I u

prošloj godini se vrednost nepokretnosti smanjila za godišnji otpis u iznosu 3 mil. Per saldo je smanjenje nešto manje pošto se dodala vrednost povećanja bančine zgrade u Bukureštu. U raznoj aktivni je vrednost penzionog fonda činovnika.

Uprava u svom izveštaju kaže, da je promet u 1937 g. bio mnogo veći nego u prethodnim godinama. Kao posledica toga povećala se i čista dobit, kao što se vidi iz donje tablice.

Račun gubitka i dobitka

Rashodi	1934	1935	1936	1937
	u mil. čehosl. kruna			
Kamata	111.14	104.28	90.67	95.83
Materijalni troškovi	6.28	6.17	6.09	6.40
Lični rashodi	44.51	43.72	45.21	46.58
Porezi	2.43	2.46	3.05	3.33
Otpisi	2.02	2.08	2.50	4.02
Čista dobit	0.66	0.67	1.13	2.47
Prihodi				
Kamata	140.39	134.02	123.29	132.84
Provizija	19.13	18.16	16.77	18.35
Razni prihodi	7.51	7.39	8.59	7.44
Zbir prihoda ili rashoda	167.04	159.57	148.65	158.64

Prihodi su se povećali za 9,6 mil. na 132,8 mil. usled porasta dužnika, a i oni od provizije su postali veći. Na drugoj strani porasli su i izdaci po kamatama za 5,16 mil. na 95,83 mil. č. k., kao prirodna posledica nepromenjene kamatne stope i porasta uloga. Lični rashodi bili su u 1937 g. veći zbog povećanja činovničkih plata. Otpis nepokretnosti kao što smo već videli iznosio je 3 mil. č. k., a inventar je sa 956.708 č. k. otpisan u celosti. Otpisi su se prema prethodnoj godini povećali za 1,5 mil. č. k. Čista dobit se više nego udvostručila, iznosi 2,47 mil. prema 1,13 mil. Ceo iznos dobitka je upotrebljen za povećanje rezervi. Ni o. g. Anglo-čehoslovačka i praška kreditna banka neće davati dividenu, kao ni za prethodnih osam godina svoga postojanja.

ХРВАТСКА БАНКА Д. Д., ЗАГРЕБ

Збир биланса Хрватске банке за 1937 годину износио је 237,3 милиона динара. Када се одузму позиције које се налазе у истом износу у активи и пасиви и које са билансом у ужем смислу немају ништа заједничкога, остаје још увек износ од 103,8 милиона. То би био банчин обртни капитал. Према његовој величини Хрватску банку би требало уврстити у ред средњих новчаних завода Загреба. Међутим, она у ствари има ранг већег новчаног завода и њезина стварна улога на нашем новчаном тржишту је такође знатно већа него што би се то могло закључити на основу самог биланса. Тај положај она заузима у првом реду благодарећи својим необично јаким везама у иностранству (Banca commerciale italiana, Milano). Важна је и чињеница да јој се читаво пословање концентрисано на једном месту. Она нема филијала, па и капитал који јој стоји на расположењу долази јаче до изражаја. Што се тиче послова, треба приметити да се Хрватска банка ограничава искључиво на краткорочне операције, које пружају максимум сигурности и ликвидности, као на пример на финансирање увоза и извоза, па куповину и продају девиза, на есконт краткорочних робних меница, инкасо-послове итд. То је типична трговачка банка.

Паника улагача и банкарска криза остале су готово без икаквог утицаја на пословање Хрватске банке. Штавише, њој је било пошло за руком да у 1932, 1933 и 1934

години знатно прошири круг својих клијената, нарочито страних, који су преко ње обављали готово све своје новчане трансакције у нашој земљи. Због тога је она имала и необично велики обрт у девизама. Међутим ни код Хрватске банке није се могло избећи смањивање пословног волумена. Али то није имало никакве везе с кризом поверења, већ је последица тешкоћа с којима се последњих година морала борити међународна трговина. Сметње које су чињене међународној трговини знатно су отежавале и делатност Хрватске банке. Затим је у последњем тромесечју 1935 било дошло и до санкција према Италији. Неповољни утицај санкција на банчино пословање најбоље се види по томе што су њени улози у 1935 и 1936 смањени за око 90 милиона динара, јаче него ма када раније.

После укидања санкција осетно се почело поправљати и стање Хрватске банке. У билансу за 1936 то није могло да дође потпуно до изражаја, због сувише кратког времена. Међутим у току 1937 завод показује појачану делатност у свим подручјима свога рада, а нарочито у финансирању трговачке размене између Италије и наше земље. Хрватска банка још није приступила плаћању дивиденде. Али с обзиром на чињеницу да се готово све њене акције налазе у рукама Banca commerciale italiana, то нема нарочитог значења. Проширење пословања се наставља и у овој години и то необично брзим темпом. Благодарећи свом одличном залеђу, Хрватска банка иде у сусрет једном јаком развиту па је сигурно да ће она за пар година доћи у ред наших великих новчаних завода.

Биланси за 4 последње године овако изгледају:

Рачун изравнања

Активна	1934.	1935.	1936.	1937.
	у хиљадама динара			
Благајна жиро, записи	26.123	30.838	17.173	20.264
Есконт менице	36.866	16.878	6.238	17.907
Инкасо-менице	19.597	17.812	12.960	21.653
Дужници по тек. рач.	106.024	67.284	56.289	60.465
Дужници по гар. и акр.	5.499	3.872	12.416	26.767
Непокретности и намешт.	5.197	5.197	5.197	5.197
Оставе (ефекти, мен.)	78.863	70.743	70.833	85.037
Пасива				
Главница	20.000	20.000	20.000	20.000
Резервни фонд	2.996	3.016	3.028	3.039
Улози књ. и тек.	149.561	95.453	60.061	78.810
Инкасо-меница (Повер.)	5.499	3.872	12.416	26.767
Оставе	78.863	70.743	70.833	85.037
Добитак	1.653	1.729	1.808	1.984
Збир биланса	278.170	212.625	181.107	237.291

Рачун гubitка и доbitка

Пасива	1934	1935	1936	1937
Порези	507	427	324	—
Плате	2.991	2.770	2.463	2.344
Отписи	218	—	—	—
Чисти добитак	1.653	1.729	1.808	1.984
Приходи				
Пренос добити	1.461	1.605	1.698	1.781
Разни приходи	5.691	4.919	4.370	4.223
Збир прих. или расх.	7.152	6.525	6.068	6.004

Улози на књижице и по текућим рачунима који су били пали са 263 милиона крајем 1930 на цигло 60 мил. динара у 1936, у току 1937 су опет порасли на 79 милиона. У пасиви видимо даје да су повериоци по инкасо-меницама прошле године повећани за 9 мил., а повериоци по гаран-

цијамма и акредитивнимма за 14. јан. дин. Сопствена средства износе 25 милиона. Од тога отпада 20 мил. на главницу, 3 мил. на фондове и 2 мил. на неподељени чисти добитак.

У активни видимо пре свега да на готовину отпада по прилици једна петина обртног капитала, односно преко 20 милиона, за 3 мил. више него у 1936. То значи да банка није жалила потребне жртве за одржавање своје ликвидности на примерној висини. Дужници по текућим рачунима показују повећање од 4 мил. на 60,5 мил., а есконтване менице су порасле са 6,2 мил. у 1936 на 17,9 мил. крајем 1937. Непокретности и намештај билансирани су непромењено са 5,2 мил. динара.

Активна и пасивна камата нису исказане засебно, већ у виду салда, и то на страни прихода — заједно са провизијама и осталим приходима. Овај салдо у 1936 износи 4,22 према 4,37 мил. у претходној години, док се пре кризе кретао око 8 мил. дин. На страни расхода примећује се најригорознија штедња. Управни трошкови и плате сведени су на најмању меру. Плате су у 1937 износиле 2,34 мил., за 120 хиљ. мање него у 1936, а управни трошкови и порези исказани су са 1,67 мил. према 1,79 мил. у претходној години. Прошле године није било нових отписа, пошто су сви губици већ елиминисани ранијим отписима. Иначе, сви отписи од почетка 1930 до краја 1937, урачунавши и отпис намештаја, износе око 8 мил. дин. То је сразмерно незнатна свота и потврђује нам да су банчини послови занста пружали максимум сигурности. Добитак за 1937, без преноса, износио је 203 хиљ. дин. и опет је пренет на нови рачун.

У управи су г.г.: инж. Сава Улмански, потпретседник; Марко Бауер, Хуго Дајч, Ком. Чезаре Меркагора. Каб. Карло Скоти и д-р Џузепе Цуколи. У надзорном одбору се налазе г.г.: д-р Божидар Александер, Ком. Ђулио Манфредини, д-р Владимир Маркулин, и Каб. Гвидо Шварц. Директор су г.г.: Федерико Нојман и Херман Шосбергер.

»SRBIJA« PRVO SRPSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE U BEOGRADU

Osetno poboljšanje opštih privrednih prilika nije moglo ostati bez povoljnog uticaja ni na poslovanje naših osiguravajućih društava. Smirivajuće je delovao i sporazum o jednakoj primeni premijskih tarifa elementarnog osiguranja, koji je stupio na snagu početkom marta 1936. Međutim, bilo je i činilaca koji su otežavali rad. Zbog maksimiranja kamatne stope na uloge izvori prihoda iz kojih društva dopunjuju svoja vanredna garantna sredstva i dalje su dosta skromni. S druge strane su javne dažbine i razni nameti pokazivali tendenciju porasta. Štete su takode uvećane. Najzad, u grani životnih osiguranja došlo je do pojačanja konkurentске борбе, која се огледа у ископчаванју осигуравања давањем разних технички недозволјених попушта. После 33 године кроз обазривог и у сваком погледу исправног пословања »Srbija« није ни могла ни htela да поде тим нездравим путем, јер је свесна чињенице да премијске стопе не смеју бити производ самоволје осигурача него производ технички исправне калкулације ризика.

Uprkos svim teškoćama prošlogodišnje poslovanje »Srbije« završeno je s potpuno zadovoljavajućim rezultatom. Obim posla je povećan, kao što nam to pokazuje i sledeća tablica, u kojoj smo uporedili zbir osiguranih glavnica po pojedinim granama odnosno zbir vrednosti polisa koje su bile na snazi крајем године (у мил. дин.):

Године	Живот	Неср. слуџ.	Пошар	Узгр. гране	Укупно
1930	47,0	30,1	2.690,1	218,4	2.985,8
1931	62,6	40,7	2.920,7	233,6	3.257,6

1932	74,1	50,8	2.847,4	208,6	3.181,0
1933	75,2	46,0	2.707,9	155,9	2.985,0
1934	79,6	39,0	2.709,4	157,4	2.985,4
1935	88,9	37,3	2.649,6	220,3	2.996,1
1936	95,5	31,1	2.608,7	216,3	2.951,6
1937	97,9	36,8	2.605,1	267,9	3.007,7

Maksimalno stanje osiguranih glavnica imali smo u 1931 godini, sa 3,26 milijarde. Ovaj volumen se zatim gotovo stalno smanjuje, na 2,95 milijarde крајем 1936 године. У току прошле године долази до преокрета и до пораста укупног збира осигураних главница за 56 милиона, на 3 милијарде 7,7 милиона динара. Интересантно је да се осигуране главнице у појединим гранамма нису кретале на исти начин. Најлепши напредак показује осигурање живота. Осигуране главнице у овој грани крајем 1929 износиле су само 32 милиона. После тога се стално повећавају и у 1937 достижу 97,9 милиона. То значи да су у међувремену утрошћене. Прошлогодишње повећање није знатно, јер је »Srbija«, у вежи са већ споменутом тешком конкурентском борбом, настојала једино да одржи свој портфелј. Опаданје осигураних главница код »požara« је знатно успорено. Сманjenje у прошлој години износи само 3,6 мил. према 41 мил. у 1936 години и 60 мил. у 1935. Највећи пораст показивале су у току прошле године »uzgredne grane« и осигурање против несрећних случајева.

Račun gubitka i dobitka u neto-ciframa, dakle po odbitku udela reosigurača, ovako izgleda:

Приходи	Račun gubitka i dobitka			
	1934	1935	1936	1937
	u hiljadama dinara			
Prenos dobiti	18	60	40	88
Rez. i pren. premije	19.105	20.459	21.825	23.567
Rezervisane štete	610	607	776	968
Premije neto	4.573	4.993	5.497	5.597
Dažbine	938	966	950	1.020
Kamata	1.783	1.879	1.962	2.077
Od nepokretnosti	1.622	1.683	1.676	1.672
Razni prihodi	40	30	24	10
Kursna razlika	586	—	—	—
Rashodi				
Isplaćene štete	562	834	724	1.294
Ispl. doživ. osiguranja	387	436	613	785
Otkupljene polise	607	441	413	545
Vraćene premije	4	6	5	11
Kamata	122	109	116	130
Režijski troškovi	4.307	3.921	3.971	4.295
Otpisi	9	146	173	140
Vatrogasna taksa	60	—	60	60
Rez. i pren. prem.	20.459	21.809	23.567	24.630
Rezervisane štete	607	776	968	880
Opštem rez. fondu	278	150	—	—
Čista dobit	1.874	2.049	2.140	2.228
Zbir prih. i rash.	29.276	30.677	32.751	35.000

Ukupni prihodi »Srbije« pokazuju stalnu tendenciju porasta. U 1937 oni su iznosili ravno 35 милиона према 29,27 мил. дин. у 1934 и 25 мил. у 1929. Највећи пораст имамо код резервних и преносних премија, које се крајем сваке године јављају као rashod, а почетком године као приход. Са циљом 10 милиона почетком 1929 ова позиција је порасла на 24,63 мил. крајем 1937. Приходи од премија били су најнижи у 1933 години са 4,3 мил. После тога стално расту и у 1937 износе 5,6 мил. На име дажбина наплаћено је у прошлој години 1,02 мил., за 70 хиљ. више него у 1936. Непокретности доносе врло тежу ренту — око 20% од њихове билансне вредности. Иначе, код прихода од непокретности није било већих промена, а приходи од камата после 1933 показују тенденцију пораста. Прошле го-

dine su bili i režijski troškovi sa 4,29 mil. za 324 hilj. veći nego u 1936, uglavnom zbog povećanja javnih dažbina. Za štete u 1937 isplaćeno je 1,29 mil., za 570 hilj. više nego u prethodnoj godini. Uprkos tom ogromnom povećanju, procenat šteta je još uvek znatno ispod tehnički dozvoljenog. To je posledica rigoroznog zaključivanja poslova i doslednog prečišćavanja svih portfelja.

Kretanje premija i šteta kod pojedinih grana osiguranja vidi se iz sledeće tablice, u kojoj nalazimo novi dokaz za veliku obzirnost uprave prilikom zaključivanja poslova (po odbitku udela reosigurača — u hiljadama dinara).

Premije — neto	1932	1934	1936	1937
Život	2.429	2.739	3.626	3.593
Požar	1.905	1.617	1.429	1.443
Ostale grane	379	217	442	561
Ukupno	4.713	4.573	5.497	5.597
Štete — neto				
Život	430	300	470	570
Požar	633	208	195	482
Ostale grane	71	54	59	242
Ukupno	1.134	562	724	1.294
Štete u % premija				
Život	17,7	11,0	13,0	15,8
Požar	33,2	12,8	13,6	33,4
Ostale grane	18,7	24,8	13,4	43,1

Na ime premija života naplaćeno je u 1937 godini neto 3,59 mil., a štete su iznosile 570 hilj. odnosno 15,8%. Iako je ovaj procenat u odnosu na prethodnu godinu nešto porastao, on je neobično povoljan i još je daleko ispod matematski dozvoljenog procenta. Povećanje šteta u grani »požar« je znatno. Posle 1932 odnosni procenat nije bio nikada veći od 20,3%. U 1937 godini dostigao je 33,4%. I to je još uvek povoljno, jer se kod osiguranja protiv požara tek procenat od 40% može smatrati kao normalan. Jedino je kod raznih sporednih vrsta osiguranja prošlogodišnji procenat šteta bio nepovoljan. Međutim, sporedne grane osiguranja, u poređenju sa »životom« i »požarom«, igraju samo neznatnu ulogu u poslovanju »Srbije«, tako da rezultat ukupnog poslovanja potpuno zadovoljava. Isto tako je bio zadovoljavajući i efekat reosiguranja, što znači da »Srbija« ima vrlo povoljne ugovore sa reosiguravajućim društvima. Inače, udeo reosigurača je nešto povećan. To je novi dokaz za obzirnost kojom »Srbija« vodi svoje poslove.

Račun izravnjanja

Aktiva	1934	1935	1936	1937
	u hiljadama dinara			
Blagajna	263	334	321	330
Tek. računi i ulozi	28.479	30.098	31.926	32.716
Nepokretnosti	8.347	8.246	8.115	7.990
Hartije od vrednosti	2.288	3.620	4.012	4.538
Zajmovi na polise	2.062	2.166	2.526	2.807
Inkaso i centrala	1.319	1.405	1.956	2.202
Nameštaj	42	38	55	50
Depo rez. i pren. prem.	1.494	1.561	1.678	1.369
Osig. i reosig. dr. — tek. r. —	—	—	—	1.318
Razna imovina	2.314	2.082	1.682	1.737
Kaucije, garantije itd.	13.892	13.075	9.244	9.091
Pasiva				
Glavnica	10.000	10.000	10.000	10.000
Fondovi razni	7.646	7.996	8.208	8.423
Kursna razlika efekata	200	460	679	1.206
Premijske rezerve:				
Život	19.342	20.908	23.011	24.502
požar	4.198	4.118	4.114	4.126

transport	629	653	715	746
nesrećni slučaj.	102	113	113	112
uzgredne grane	186	201	197	195
razne rez. života	273	277	257	260
Ukupno	(24.731)	(26.270)	(28.408)	(29.941)
Rezervisane štete	607	776	968	880
Tek. rač. osig. i reosig.	2.031	1.548	1.352	1.871
Razna pasiva	830	673	752	760
Tantijema	501	537	567	578
Dobit za podelu	1.060	1.290	1.338	1.400
Polagači kaucija	13.892	13.075	9.244	9.091
Zbir bilansa	61.499	62.625	61.516	64.150
Obrtni kapital	47.607	49.550	52.272	55.059

Neobično je interesantan i račun izravnjanja »Srbije«. Obrtni kapital stalno se povećava i krajem 1937 dostigao je visinu od 55 miliona. Povećanje prema 1936 iznosi 2,8 miliona. Poznato je da su kod osiguravajućih društava sopstvena sredstva u poređenju sa tuđim sredstvima i premijskim rezervama obično sasvim neznatna. Ako se izuzmu rezervne premije, vidi se da »Srbija« u stvari nema ni tuđih sredstava ni poverilaca, dok su joj sopstvena sredstva srazmerno vrlo znatna. Glavnica iznosi 10 mil., a razni fondovi i kursna razlika efekata dostigli su visinu od 9,63 mil. To znači da se više od jedne trećine obrtnog kapitala sastoji iz sopstvenih sredstava. Celokupne premijske rezerve sa rezervisanim štetama iznose 30,82 miliona, dok pasivni tekući računi i »razna pasiva« zajedno jedva prelaze dva i po miliona. Kao što se vidi, »Srbija« je finansijski odlično fundirana.

Oko tri petine obrtnog kapitala, naime 33,05 miliona, otpadaju na raspoloživu gotovinu i likvidna potraživanja kod raznih novčanih zavoda. U prvoklasne hartije od vrednosti, gotovo isključivo državne ili one za koje garantuje država, plasirano je 4,5 miliona, u zajmove na polise 2,8 miliona, a u nepokretnosti 8 mil. din. Depo rezervnih i prenosnih premija iznosi 1,37 miliona, »inkaso« 2,2 miliona, a razna imovina 1,73 mil. din. Teško je danas i zamisliti bolji i sigurniji plasman raspoloživih sredstava. Inače, sredstva rezervne premije života, koje iznose 23,6 mil. ovako su plasirana: u nepokretnosti 7,63 mil., u zajmove po polisama 2,8 mil., u državne hartije od vrednosti 719 hilj., u uloge na knjižice i tekuće račune 11,23 mil. i kao depo kod drugih društava 1,23 mil. din.

Posle pokrića potrebnih otpisa i svih rashoda završena je računska 1937 godina sa dobitkom od 2 mil. 228 hilj. prema 2,14 mil. u 1936. Tome treba dodati i dobitak na kursnoj razlici efekata od 527 hiljada, koji je iznos unet neposredno u odgovarajući fond. Na taj način ukupni dobitak za prošlu godinu dostigao je 2 mil. 755 hilj. odnosno 27,55% od glavnice. Iskazani čisti dobitak ovako je podeljen: 214 hilj. specijalnom rezervnom fondu, 578 hilj. za tantijemu, 36 hilj. za dividendu osiguranicima i 1,25 mil. za 12½% dividendu akcionarima, dok se ostatak od 150 hilj. prenosi na novi račun. Od 1929 do 1931 dividenda je iznosila po 15% godišnje, od 1932 do 1934 po 10%, a u toku poslednje tri godine po 12½% godišnje, jednako kao i za 1928 g., u kojoj je glavnica »Srbije« bila povišena sa 5 na 10 mil. dinara.

U upravi se nalaze gospoda: Miloš Savčić (pretsednik), Vasa U. Jovanović (potpretsednik), Krsta Lj. Miletić, Aleksandar Acović, Dušan Milijević, Kosta L. Timotijević, Vladeta M. Savčić, Milorad M. Radojlović, Žika Janković, Milan Lujanović, Svetozar M. Savčić i Jovan M. Jovanović. U nadzornom odboru se nalaze gospoda: Stevan V. Gajić (pretsednik), Milan O. Maksimović (potpretsednik), Milivoje Obradović, Ljubomir Bojović, Mihailo Ž. Janković i Milenko M. Savčić. Generalni direktor je g. Stevan M. Milovanović.